

Kulturdepartementet
ku.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över Vår demokrati - värd att värna varje dag (SOU 2022:28)

(Er beteckning: Ku2022/ 01317)

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Gotlands län välkomnar de förslag som presenteras i betänkandet och tillstyrker särskilt förslagen att länsstyrelserna ges ett långsiktigt demokratifrämjande uppdrag samt inrättandet av en nationell demokratifunktion.

Länsstyrelsen i Gotlands län önskar framföra synpunkter under följande avsnitt.

6.1 Inrätta en nationell demokratifunktion

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att inrätta en nationell demokratifunktion.

Länsstyrelsen ställer sig även positiv till förslaget att en nationell demokratifunktion ska genomföra återkommande analyser och lägesbeskrivningar av demokratins utveckling i landet då det bedöms kunna utgöra ett viktigt stöd i det demokratistärkande arbetet.

Länsstyrelsen instämmer gällande att en nationell funktion behövs för att bidra till samordning av uppdrag och initiativ vilket även bedöms vara gynnsamt för det uppdrag som föreslås till länsstyrelserna genom att bidra till effektivitet samt förverkligandet av det demokratipolitiska målet.

Det kan finnas skäl att överväga ett förtydligande av de uppgifter som föreslås i avsnitt 6.1 samt 6.2 angående bland annat sammanställning av kunskapsmaterial, utveckling av metoder samt genomförande av lägesuppdateringar och analyser på nationell-, regional- och lokalnivå i syfte att främja en tydlig ansvarsfördelning mellan den nationella funktionen och länsstyrelserna.

6.2 Uppdrag till länsstyrelserna att arbeta demokratistärkande

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att länsstyrelserna ges ett långsiktigt demokratifrämjande uppdrag. Länsstyrelsen vill avstyrka den delen av uppdraget som föreslås innefatta ansvar för framtagande av lokal- och regional demokratistatistik och ser det som önskvärt att detta uppdrag ges till någon av de statistikansvariga myndigheterna.

Länsstyrelsen instämmer i övrigt i utredningens bedömning att det finns kunskap och arbetssätt hos länsstyrelserna som skulle kunna tillämpas i ett mer långsiktigt demokratifrämjande uppdrag samt att nätverk och initiativ som skapades och utvecklades under demokratijubileumsåren har stor potential att ytterligare stärka demokratiarbetet i länen på längre sikt. Länsstyrelsen har ansvar för flera områden, uppgifter och befintliga uppdrag som gränsar till demokratiområdet, så som bland annat inom mänskliga rättigheter, funktionshinderpolitik samt barnets rättigheter. Det är önskvärt att det inom ramen för ett demokratifrämjande uppdrag sker en samordning mellan dessa områden samt en förstärkning av befintliga uppdrag i syfte att kunna genomföra det demokratifrämjande arbetet på ett ändamålsenligt sätt då frågorna är starkt sammankopplade.

I utredningens bedömning som ligger till grund för förslaget betonas bland annat länsstyrelsernas roll under demokratijubileumsåren, under denna period har länsstyrelserna haft en bred målgrupp för de insatser som genomfördes, såväl aktörer i länet så som en bred allmänhet. Det är önskvärt med ett förtydligande angående vilken målgrupp som länsstyrelserna ska verka gentemot inom ramen för ett långsiktigt demokratifrämjande uppdrag då det skiljer sig i karaktär från insatser under demokratijubileet.

Länsstyrelsen vill särskilt betona behovet av en för uppdraget relevant finansiering som täcker ökade personalkostnader för genomförandet och som bör ligga i linje med det alternativ som innebär resursförstärkning vid samtliga länsstyrelser. Utöver detta bedömer Länsstyrelsen att förslaget att även medel för genomförande av insatser kan vara en möjlighet att i respektive län bidra till andra aktörers demokratiarbete. Det är viktigt med ett sådant incitament för att stödja utvecklingen i länen och ta vara på lokala och regionala initiativ på demokratiområdet.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Anders Flanking med handläggare Suzanne Barton som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.